

Bærekraft i distriktskommuner

Hvordan innbyggere i distriktskommuner forstår bærekraft

30.08.23 samling Nasjonale turist-stiar

Distriktssenteret

Kompetansesenter for distriktsutvikling

Rapport

Følgeforskning av Veile

Stedtrappert

Forfatter(e)

Rikke Lyse

Espen Carlsson, Håvi Arvid Stokrovd og Lisebeth Øy

SINTEF Digital
Desember 2022

Distriktskommune 3.0

Bedre samfunnsutvikling gjennom forenk
av kommuneplanleggingen i de minste ko

#RURALIS - Institutt for rural- og regionalforskning

NORCE Norwegian Research Centre AS
www.norcesearch.no

Regionale myndigh veiledning av distriktskommuner

Statsforvalternes og fylkeskommunenes ve
samfunnsutvikling, til kommuner i sentral

Elisabeth Angell

Rapport nr 3-2021 NORCE Samfunn

Samfunnsplanlegging i distriktskommuner

Eksempler til inspirasjon

Ragnhild Godal, Mona Ward Handeland, Anne Irene Myhr

Rapport

April 2021

Distriktsenteret
Samfunnsplanlegging og utvikling

Bærekraftig samfunnsutvikling i små

Notat til Distriktsenteret 20.04.2020

Fakultetet for Landskap og Samfunn (LANDSAM), NM

Morten Clemetsen, Institutt for landskapsarkitektur
Knut Bjørn Stokke, Institutt for By- og Regionplanlegging

1. Introduksjon

LANDSAM fakultetet ved NMBU representerer et stort og bredt fag bærekræfts spørsmål knyttet til lokal samfunnsutvikling, landskapsde regionplanlegging, eiendom og juss, i norsk og internasjonal samme masterprogram «Global Landscape Architecture» som tar opp spør betydning i arbeidet for å motvirke fattigdom, styrke rettferdig ress mennesker i nød og på flukt, samt spørsmål knyttet til nødvendige: motvirke klimaeffekter og tap av naturmangfold. Fakultetet har og landskapsdemokrati med fokus på å sikre folk rettigheter til landsk skapende aktører i samfunnet og på fritt grunnlag kunne bygge ide

I denne utredningen trekker vi veksel på erfaringer fra flere forskni omfattende undervisnings erfaring på masternivå gjennom mange å landskapsplanlegging og lokalsamfunnsutvikling³ har blitt gjennom knytter kontakter med kommuner innen en region i landet for å ut til natur- og landskapsbaserte forvaltnings- og utviklings tiltak for å næringsutvikling tuftet på stedlige natur- og kulturressurser. I den s betydningen av å utvikle og tilrettelegge møteplasser som styrker ti kontakt og dialog med besøkende (sosial resiliens). I notatet referer områdene vi har benyttet i kurset, og viser noen løsninger som stud eksempel på bærekraftige utviklingsstrategier i små lokalsamfunn.

Den pågående Covid 19 pandemien aktualiserer betydningen av å f kapasitet til å styrke sosiale fellesskap og stedlige kunnskapskultur differensiert lokalt forankret næringsliv innen en tydelig stedsforan redusert mobilitet innenfor landegrensene utfordrer globaliserte ra rammer, både på individuelt plan og som samfunn. Mange små ruri omfattende og attraktive reiselivstilbud, ble over natten stående ut Distriktskommuner med liten bredde og fleksibilitet i arbeidstilbud

³ Masterkurset er på 20 studiepoeng, og har deltakere fra fire studieprogr regionplanlegging, Naturbasert reiseliv og Naturforvaltning. Kurset het tid landskapsplanlegging. Samsrappporter fra de årlige kursene ligger tilgjeng landskapsarkitektur sin nettside <https://www.nmbu.no/fakultet/landsam>

Vestlandsforskning-notat nr. 3/2020

Korleis kan distriktskommunar arbeide med bærekraftig utvikling

Notat utarbeidd på oppdrag frå Distriktsenteret

Kyrre Groven og Carlo Aal

Bærekraftig utvikling i små kommuner

MARIANNE SINGSAAS

TF-notat nr. 13/2020

Hva ville vi bidra med?

- Utforske hvordan innbyggere i distriktskommuner forstår bærekraft, og hvordan distriktskommuner arbeider med bærekraftig samfunnsutvikling.
- Gi regionalt nivå innsyn i distriktskommuners arbeid, som grunnlag for styrking av veilederrollen.
- Bidra til forståelse på nasjonalt nivå for problemstillinger knyttet til bærekraftig samfunnsutvikling i distriktskommuner.

På jakt...

«folkestemmen»

Proessen

«Bedrifter i kommunen og distriktet er veldig langt framme når det gjelder bærekraft. Det er en overlevelsesstrategi. På kommunalt og politikernivå er man ikke like langt fremme i skoen»

Vi fant at...

«Vi må vere med å definere korleis berekraftmåla skal arbeidast med lokalt»

- folk ønskjer å bidra i det lokale arbeidet med berekraftig samfunnsutvikling, men veit for lite om korleis dei skal gjera det.
- det er ei rekke dilemma og interesse motsetningar
- det vert etterspurt ein jordnær og praktisk inngang
- det er nødvendig med langsiktig og heilskapleg tenking
- det er behov for å samlast rundt «samme bord»
- ønskje om meir kunnskap og auka felles forståing

Foto: Lena Johnsen

«Korleis interessemotsetningar møtast og vert handtert har betydning»

«Tenk gjennom hvordan uenighet blir møtt, da uenighet er like viktig som enighet».

Fremmere

Samarbeid
Tillit
God og langsiktig planlegging
Involvering
Forenkle, gjere forståeleg
Tydeleg språk
Levande lokalsamfunn
Tilflytting
Kompetanse
Korte beslutningsvegar
Smådriftfordeler
Tett og god relasjon til fylkeskommunen.
God dialog
Rom for ulike syn

Manglande samarbeid
Kortsiktig tenking
Manglande involvering
Vanskeleg språk
Fråflytting
Mangel på kompetanse
Korte beslutningsvegar
For tette nettverk
Beslutningar tas andre stader.
Distansert fylkeskommune
Manglande dialog
Lukka kommune
Enkeltinteresser dominerar

Hemmere

Foto: Lebesby oppvekstsenter

Reell bærekraft eller pynt i planer?

I Lebesby får vi en klar melding om at bærekraftig samfunnsutvikling skjer nedenfra. «Det er summen av det som skjer i hvert lokalsamfunn som avgjør», sier kommuneplanlegger Hege Johansen.

Å våge berekraft

Veien videre

- Dele praksisnære eksempler – til inspirasjon og nytte
- Kartlegge, dele og utvikle verktøy
- Utforske kopling mellom prosess og fag – et bidrag til gode diskusjoner og økt felles forståelse

